

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/18/230

BERAADSLAGING NR. 18/035 VAN 3 APRIL 2018, GEWIJZIGD OP 3 JULI 2018 EN OP 6 NOVEMBER 2018, OVER DE MEDEDELING VAN PERSOONSgegevens DOOR DE KRUISPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID AAN DE FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID, DE UNIVERSITEIT ANTWERPEN EN DE UNIVERSITÉ DE LIÈGE VOOR HET METEN, BEGRIJPEN EN VERMINDEREN VAN DE NON-TAKE-UP VAN SOCIALE RECHTEN ONDER DE BELGISCHE BEVOLKING MET EEN LAAG INKOMEN (PROJECT TAKE FOCUSED)

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder artikel 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de aanvraag van de federale overheidssdienst Sociale Zekerheid, de Universiteit Antwerpen en de Université de Liège;

Gelet op de rapporten van de afdeling Innovatie en Beleidsondersteuning van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP

1. De onderzoekers van de federale overheidssdienst Sociale Zekerheid, de Universiteit Antwerpen en de Université de Liège willen voor het meten, begrijpen en verminderen van de niet-opname van sociale rechten onder de Belgische bevolking met een laag inkomen (in het kader van het project TAKE FOCUSED, “*reducing poverty through improving the take up of social policies*”, gefinancierd door het Federaal Wetenschapsbeleid) gebruik maken van bepaalde gepseudonimiseerde persoonsgegevens van een steekproef van sociaal verzekerden, beschikbaar bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming), de programmatorische overheidssdienst

Maatschappelijke Integratie (bestand van de personen die recht hebben op een toelage van het Sociaal Verwarmingsfonds) en de federale overheidsdienst Financiën (belastingregister IPCAL).

2. Ze willen die persoonsgegevens voor een substeekproef van sociaal verzekerden gekoppeld zien aan persoonsgegevens bekomen door middel van een rechtstreekse bevraging (face-to-face interview) van de betrokkenen en hun gezinsleden en vragen dus ook om de mededeling van bepaalde niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens (hoofdzakelijk namen en adressen) van personen die behoren tot de doelgroep van het onderzoek, dat wil zeggen personen uit gezinnen met lage inkomens.
3. Het onderzoeksteam, dat bestaat uit medewerkers van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid, het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck (CSB, Universiteit Antwerpen) en het Centre de Recherche en Économie Publique et de la Population (CREPP, Université de Liège), beoogt aldus de verzameling van administratieve persoonsgegevens uit diverse bronnen (over personen uit een steekproef van maximaal 10.000 gezinnen met lage inkomens) en surveypersoonsgegevens (over personen uit een substeekproef van maximaal 2.500 gezinnen met lage inkomens), de koppeling van de verschillende categorieën persoonsgegevens en de analyse ervan.
4. De ondervragers – behorende tot ervaren surveyteams van het Centrum voor Longitudinaal en Levensloop Onderzoek (CELLO, Universiteit Antwerpen) en het Panel Démographie Familiale (PDF, Université de Liège) – zouden zelf toegang hebben tot een beperkt aantal niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens van bepaalde betrokkenen (zij moeten immers hun naam en adres kennen om bij hen te kunnen langsgaan). In de aanvraag wordt bevestigd dat de niet-gepseudonimiseerde administratieve persoonsgegevens (namen en adressen van personen uit gezinnen met lage inkomens) en de niet-gepseudonimiseerde surveypersoonsgegevens (enquêteantwoorden) als dusdanig enkel door de ondervragers zullen worden verwerkt en niet door de onderzoekers. Dienaangaande wordt binnen de betrokken universiteiten een strikte scheiding van functies gewaarborgd tussen het team van ondervragers (CELLO/PDF) en het team van onderzoekers (CSB/CREPP).
5. De volgende werkwijze zou worden toegepast.

Verwerken van de geaggregeerde gegevens. De onderzoekers vragen om bepaalde (anonieme) geaggregeerde gegevens die de omvang van de doelpopulatie per gemeente in kaart brengen. Die blijken noodzakelijk voor de adequate selectie van de gemeentes en voor de correcte berekening van de steekproefgewichten.

Trekken van de steekproef. De onderzoekers trekken een steekproef van gemeentes en bezorgen die aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, die voor elke geselecteerde gemeente een steekproef van gezinnen trekt en van elk lid van de geselecteerde gezinnen enkele administratieve persoonsgegevens opzoekt.

Trekken van de substeekproef. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid trekt een substeekproef van gezinnen en schrijft die zelf aan met het verzoek om deel te nemen aan het

project. Van de betrokkenen die binnen de drie weken geen weigeringskaart opsturen, deelt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid de naam en het adres aan de surveyteams mee.

Verzamelen van de surveypersoonsgegevens. De surveyteams verzamelen tijdens face-to-face interviews persoonsgegevens bij de personen die bereid zijn om aan het project deel te nemen en delen die persoonsgegevens vervolgens mee aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, met een specifiek betekenisloos volgnummer toegekend door de laatstgenoemde.

Analyseren van de gepseudonimiseerde persoonsgegevens. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verwerkt de administratieve persoonsgegevens en de surveypersoonsgegevens, koppelt ze, kent er een nieuw betekenisloos volgnummer aan toe en bezorgt ze gepseudonimiseerd aan de onderzoekers, voor analyse.

6. De steekproef zou worden getrokken uit de Belgische bevolking zoals ze gekend is op 31 december 2017, met updates op basis van de gezinssamenstelling op 31 december 2018 en 31 december 2019. De populatie-eenheden zijn de referentiepersonen op 31 december 2017 en hun gezinsleden in de periode 2017-2019 (met enkele uitsluitingen en beperkingen). Het betreft een gestratificeerde tweetrapssteekproef. In de eerste fase worden maximaal honderdvijftig gemeentes geselecteerd, gestratificeerd volgens geografische kenmerken en de mate waarin de personen met recht op de inkomensgarantie voor ouderen of het leefloon in de bevolking oververtegenwoordigd zijn. In de tweede fase wordt voor elke geselecteerde gemeente een steekproef van referentiepersonen (met hun geassocieerde gezinnen) getrokken waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen vier groepen: (1) huishoudens zonder personen van 64 jaar of ouder, waarvan niemand een leefloon ontvangt, (2) huishoudens zonder personen van 64 jaar of ouder, waarvan minstens één persoon een leefloon ontvangt, (3) huishoudens met minstens één persoon van 64 jaar of ouder, waarvan niemand een inkomensgarantie voor ouderen ontvangt en (4) huishoudens met minstens één persoon van 64 jaar of ouder, waarvan minstens één persoon een inkomensgarantie voor ouderen ontvangt. De aldus bekomen steekproef zou maximaal tienduizend gezinnen bevatten. Volgens welbepaalde criteria zou ook de substeekproef voor de survey met de face-to-face interviews worden getrokken (maximaal tweeduizend vijfhonderd gezinnen).
7. De gevraagde anonieme gegevens, nodig voor de beschrijving van de populatie, behelzen een tabel per gemeente (toestand op 31 december 2017, met onderscheid tussen de gezinnen met personen van minstens 64 jaar oud en de gezinnen zonder personen van minstens 64 jaar oud) waarin worden vermeld: het aantal gezinnen, het aantal gezinnen na toepassing van uitsluitingscriteria, het aantal gezinnen na bijkomende toepassing van de inkomensgrens, het aantal gezinnen met een specifieke toelage, het aantal gezinnen in de doelpopulatie (na toepassing van de inkomensgrens) met een specifieke toelage en – telkens met het onderscheid tussen gezinnen met een leefloon of een inkomensgarantie voor ouderen en gezinnen zonder een leefloon of een inkomensgarantie voor ouderen – de verdeling inzake leeftijd (in categorieën van vijf jaar) van de gezinsreferentiepersonen in de doelpopulatie (na toepassing van de inkomensgrens), de verdeling inzake netto belastbaar inkomen (in categorieën van duizend euro) van de gezinnen in de doelpopulatie (na toepassing van de inkomensgrens) en de verdeling inzake migratiestatus (in zeven categorieën) van de gezinsreferentiepersonen in de doelpopulatie (na toepassing van de inkomensgrens). Dezelfde tabellen zouden worden gereconstrueerd, maar met vervanging van elk aantal door

het aantal personen dat in een huishouden met de betrokken kenmerken woont. Alle tabellen zouden vervolgens ook worden opgesteld met de toestand op 31 december 2018 en de toestand op 31 december 2019.

8. De gevraagde niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens betreffen de personen die op 31 december 2018 deel uitmaakten van de gezinnen uit de substeekproef en omvatten de bij de steekproeftrekking gebruikte clustervariabele en stratificatievariabele, het meest recent beschikbare adres, de naam, de voornaam, de relatie tot de referentiepersoon en een volgnummer.
9. De door de onderzoekers gevraagde administratieve persoonsgegevens hebben betrekking op alle steekproefeenheden en alle personen die op 31 december 2017, 31 december 2018 of 31 december 2019 lid waren van het gezin van de betrokken referentiepersoon. Naast enkele persoonsgegevens over de steekproeftrekking zelf zouden de volgende persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming worden verwerkt (in beginsel voor elk kwartaal van 2018-2019, voor zover beschikbaar). Bedragen zouden steeds worden uitgedrukt in klassen, datums zouden steeds worden aangeduid met het jaar en de maand waarin zij vallen.

Persoonskenmerken: het gepseudonimiseerd identificatienummer van de betrokkene, het gepseudonimiseerd identificatienummer van de referentiepersoon, het gepseudonimiseerd identificatienummer van het gezin, het verband met de referentiepersoon, het geslacht, de burgerlijke staat, het jaar van geboorte, het jaar van overlijden, de gemeente en het gewest van de woonplaats, het betrokken register, de inschrijving in het wachtregister, de reden van het verblijf, de landcode van het geboorteland, de landcode (in klassen) van de eerste nationaliteit (ook die van de twee ouders en de vier grootouders) en van de huidige nationaliteit, de gezinspositie en de beroepencode.

Tewerkstelling (per job): de gewone bezoldiging, de bezoldiging die niet rechtstreeks verbonden is aan prestaties, het loon, het wachtloon, het forfaitair loon, de premies, het loon van de student, de vooropzeg, de verbrekingsvergoeding, de persoonlijke bijdrage, het type prestatie, de reden van de uitsluiting, het indicatorveld van de arbeidsprestatie, het aantal bezoldigde dagen (voltijds, deeltijds, vooropzeg, vakantie, gelijkgesteld), het aantal gepresteerde dagen per specifieke prestatiecode, het aantal gepresteerde dagen van de student, de sector, het bevoegde paritair comité, het type werknemer (code, kengetal, klasse), het type werkgever (categorie, kengetal), het arrondissement van de lokale vestigingseenheid, het arbeidsregime, het percentage met/zonder gelijkgestelde dagen, het aantal uren per week volgens het arbeidscontract, het aantal uren per week van de maatman, het aantal uren deeltijdse tewerkstelling, de situatie van de maatman, het voltijds equivalent inclusief/exclusief gelijkgestelde dagen, het voltijds equivalent betaalde dagen, het voltijds equivalent exclusief betaalde dagen, de bijdragevermindering (code, basis, bedrag), de werkgeversbijdrage voor extralegale pensioenen (code, basis, bedrag), de bijdrage verschuldigd op het dubbel vakantiegeld (code, basis, bedrag) en de aanduiding van de tewerkstelling in het kader van de sociale maribel.

Zelfstandigenactiviteit: de netto bedrijfsinkomsten, het jaar waarin de netto bedrijfsinkomsten werden gegenereerd, de aansluitingsperiode (begindatum en einddatum), de bijdragecategorie en de hoedanigheidscode.

Werkloosheid: de werkloosheidsuitkering, de maand waarop de betaling betrekking heeft, de activeringsperiode (begindatum en einddatum), de sanctieperiode (begindatum en einddatum), de datum waarop het recht op de inschakelingsuitkering vervalt, het aantal dagen waarvoor werkloosheidsuitkeringen worden toegekend, de reden van de loopbaanonderbreking, het statuut, de vergoedingscategorie, de werkloosheidsduur en het aantal uren tewerkstelling in het kader van een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap.

Kinderbijslag: het gepseudonimiseerd identificatienummer van de rechthebbende, de rechtgevende en de bijslagtrekkende, de begindatum van de betaling van de kinderbijslag en de einddatum van de betaling van de kinderbijslag.

Handicap: het betaalde bedrag, de betalingsperiode (begindatum en einddatum), het statuut, de toepasselijke regelgeving, de erkenning van specifieke handicaps, het ongeschiktheidspercentage, het aantal punten per pijler (voor kinderen) of criterium (voor volwassenen) en de erkenning van de vermindering van het verdienvermogen.

Arbeidsongevallen: het bedrag betaald voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid (volledige en gedeeltelijke afwezigheid), de ongeschiktheidsperiode (begindatum en einddatum), het aantal dagen tijdelijke arbeidsongeschiktheid (volledige en gedeeltelijke afwezigheid), de graad van tijdelijke/permanente arbeidsongeschiktheid en de graad voor hulp van derden.

Beroepsziekten: het bedrag betaald ingevolge een beroepsziekte, het type periode, de betalingsperiode (begindatum en einddatum), het ongeschiktheidspercentage en het type uitkering.

Ziekte en invaliditeit (verzekeringsinstellingen): het bedrag van de betaalde uitkeringen, de ziekteperiode (begindatum en einddatum), het aantal dagen ongeschiktheid, het toepasselijke stelsel, het type dagen, het sociaal statuut en de einddatum van de betrekking als grensarbeider.

Ziekte en invaliditeit (Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering): het uitgekeerd bedrag, de betalingsperiode (begindatum en einddatum), de vergoede dagen, de begindatum van de primaire arbeidsongeschiktheid, de betalingscode, het type verzekering en (voor alle kwartalen van 2014-2019) de aanduiding van het recht op de verhoogde tegemoetkoming.

Maatschappelijk Welzijn (voor alle kwartalen van 2014-2019): het bedrag van de betaling, het begrotingsartikel, de toepasselijke regelgeving, het type maatschappelijke hulpverlening, de betalingsperiode (begindatum en einddatum), de gezinscategorie en het statuut van begunstigde.

Pensioenen (voor alle kwartalen van 2014-2019): het type pensioenrecht, het brutobedrag van het pensioen, de begindatum van het pensioen, de begindatum van het huidig recht, de

code alleenstaande, de code gezinslast, de code echtgenote ten laste, het aantal kinderen ten laste en het aantal andere personen ten laste.

10. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zal daarenboven persoonsgegevens van de programmatorische overheidsdienst Maatschappelijke Integratie (het bedrag van de toelage van het Sociaal Verwarmingsfonds en de datum van de uitbetaling) en de federale overheidsdienst Financiën (in het bijzonder over de verschillende categorieën inkomsten van de betrokkenen) verwerken. De mededeling van persoonsgegevens door de federale overheidsdienst Financiën is echter als dusdanig niet onderworpen aan een voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.
11. Om de determinanten van de non-take-up in kaart te brengen, willen de onderzoekers ook een mondelinge bevraging aan de hand van face-to-face interviews organiseren. Ze zijn immers van oordeel dat de kwetsbare doelgroep van het onderzoek extra moeilijkheden zou ondervinden bij het beantwoorden van lange schriftelijke vragenlijsten. De vragenlijst bestaat uit twee luiken: één over het gezin (te beantwoorden door de persoon die verantwoordelijk is voor het aanvragen van uitkeringen), één over het individu (te beantwoorden door alle meerderjarige gezinsleden). Voor elke respondent start het interview met de vraag of hij akkoord gaat met de verzameling van de persoonsgegevens en de koppeling ervan aan de administratieve persoonsgegevens. Het luik “gezin” peilt naar de samenstelling van het gezin en de onderlinge verhoudingen, de huisvestingssituatie, de materiële deprivatie, de uitkeringen, het transport, de (lichamelijke en geestelijke) gezondheid, de vaardigheden, de sociale integratie en het sociaal netwerk, de levenstevredenheid en de financiële stress. Het luik “individu” peilt naar de socio-demografische situatie, de professionele loopbaan, het inkomen en het vermogen. De betrokkenen worden in verschillende stappen ingelicht over de diverse aspecten van het onderzoek, zoals de doelstelling, de betrokken actoren, de aard van de te verwerken persoonsgegevens en de vertrouwelijkheid. Er wordt daarbij ook benadrukt dat ze louter op vrijwillige basis deelnemen en op verschillende manieren hun deelname kunnen weigeren of stopzetten en dat het niet deelnemen of het niet beantwoorden van vragen geen gevolgen kan hebben voor hun sociale rechten.
12. Eerst wordt aan elk gezin een brief gestuurd met inlichtingen over het onderzoek. Als bijlage bij die brief gaat een niet te frankeren antwoordkaart gericht aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Gezinnen die niet willen deelnemen, kunnen die antwoordkaart binnen de drie weken terugsturen naar de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, die de gezinnen in kwestie dan uit de substeekproef verwijdert (zie verder voor de argumentatie van de onderzoekers voor het gebruik van de procedure van opting-out). Vervolgens worden de naam en het adres van de overgebleven personen (en hun relatie tot de referentiepersoon) aan de survey teams overgemaakt, met een specifiek betekenisloos volgnummer gecreëerd door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. De betrokkenen worden vervolgens persoonlijk gecontacteerd door een interviewer, die hen onder meer in kennis stelt van het louter vrijwillig karakter van de deelname en van de mogelijkheid om sommige vragen niet te beantwoorden. Tijdens het interview wordt ook uitdrukkelijk gevraagd om de toestemming voor de deelname en de koppeling van de surveypersoonsgegevens en de administratieve persoonsgegevens. In geval van een niet-akkoord wordt het interview stopgezet en worden verdere contacten gestaakt. In geval van een akkoord uploaden de interviewers de verzamelde

surveypersoonsgegevens naar een beveiligde server, met het voormeld specifiek betekenisloos volgnummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

13. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zou ten slotte de persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, het belastingregister IPCAL en de persoonsgegevensbank van de personen die recht hebben op een toelage van het Sociaal Verwarmingsfonds koppelen, voor een aantal betrokkenen ook de antwoorden die werden verschaft tijdens het face-to-face interview toevoegen (aan de hand van het volgnummer dat vooraf aan de surveyteams wordt meegedeeld en door hen samen met de antwoorden op de enquêtevragen aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid wordt bezorgd) en het geheel aan de onderzoekers bezorgen.
14. De onderzoekers zouden de ontvangen persoonsgegevens bijhouden tot 31 december 2029 en ze daarna vernietigen of eventueel om een verlenging van de bewaarduur vragen bij het informatieveiligheidscomité.

B. BEHANDELING

15. Krachtens artikel 5 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* verzamelt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid persoonsgegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze mee aan de personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming.
16. Het betreft ook een mededeling van persoonsgegevens die volgens artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 een principiële beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité vereist.
17. De mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming en het bestand van de personen die recht hebben op een toelage van het Sociaal Verwarmingsfonds beoogt een gerechtvaardigd doeleinde, namelijk het meten, begrijpen en verminderen van de niet-opname van sociale rechten onder de Belgische bevolking met een laag inkomen, in het kader van het project TAKE FOCUSED van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid, de Universiteit Antwerpen en de Université de Liège. De door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid mee te delen persoonsgegevens zijn, uitgaande van dat doeleinde, ter zake dienend en niet overmatig. Ze kunnen enkel aan de hand van een betekenisloos volgnummer in verband worden gebracht met een geïdentificeerde of identificeerbare persoon. De eigenlijke persoonskenmerken worden daartoe beperkt en in klassen meegedeeld.
18. De mededeling heeft tevens betrekking op persoonsgegevens die ter beschikking worden gesteld door de federale overheidsdienst Financiën. Deze beraadslaging doet geenszins afbreuk aan de bevoegdheid van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité om zich daarover uit te spreken. De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is wel van oordeel dat de persoonsgegevens

in kwestie, zoals vermeld in de aanvraag, geen bijkomende risico's op heridentificatie van de betrokkenen meebrengen.

19. De onderzoekers kunnen het hogervermelde doeleinde niet verwezenlijken met anonieme gegevens, vermits zij de situatie van individuele personen moeten kunnen opvolgen. Omdat non-take-up slechts op microniveau kan worden vastgesteld, hebben zij nood aan informatie op individueel niveau en op gezinsniveau.
20. Het informatieveiligheidscomité neemt er voorts kennis van dat de onderzoekers een groep betrokkenen willen laten interviewen tijdens een face-to-face gesprek en dat daarbij de volgende maatregelen zullen worden toegepast.
  - de betrokkenen zullen eerst door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid worden aangeschreven en de mogelijkheid krijgen om hun deelname te weigeren (de identiteit van de personen die niet willen meewerken, zal niet aan de ondervragers worden meegedeeld);
  - de betrokkenen zullen vervolgens, na een eerste keer te zijn gecontacteerd door de ondervragers, nog op elk moment de mogelijkheid hebben om alsnog hun deelname te weigeren of om sommige vragen van de enquête niet te beantwoorden indien zij dat niet willen;
  - de betrokkenen zullen worden ingelicht over het onderzoek en er zal hun in het bijzonder worden meegedeeld dat ze louter op vrijwillige basis deelnemen en op verschillende manieren hun deelname kunnen weigeren of stopzetten en dat het niet deelnemen of het niet beantwoorden van vragen geen gevolgen zal hebben voor hun sociale rechten;
  - tijdens het interview zal uitdrukkelijk worden gevraagd om de toestemming voor de deelname en de koppeling van de surveypersoonsgegevens en de administratieve persoonsgegevens en bij een niet-akkoord zal het interview worden stopgezet en zullen verdere contacten worden gestaakt;
  - de ondervragers behoren tot ervaren surveyteams van het Centrum voor Longitudinaal en Levensloop Onderzoek (Universiteit Antwerpen) en het Panel Démographie Familiale (Université de Liège) en zouden toegang hebben tot een beperkt aantal niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens van de betrokkenen (zij moeten hun naam en adres kennen);
  - de antwoorden van de betrokkenen zullen uiteindelijk op een gepseudonimiseerde wijze aan de onderzoekers worden overgemaakt en binnen de betrokken universiteiten zal tussen de ondervragers en de onderzoekers een strikte scheiding van functies worden georganiseerd.
21. Voor zover de hogervermelde maatregelen onverkort worden nageleefd, gaat het informatieveiligheidscomité akkoord met de mededeling van een beperkte set niet-

gepseudonimiseerde persoonsgegevens aan de surveyteams van de Universiteit Antwerpen en de Université de Liège.

22. De verzoekende partij zal alle mogelijke middelen inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde persoonsgegevens betrekking hebben zou worden achterhaald. In elk geval is het haar verboden om handelingen te stellen die ertoe strekken de meegedeelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens.
23. De resultaten van de verwerking mogen in beginsel niet worden bekendgemaakt in een vorm die het mogelijk maakt om de betrokken personen te identificeren. De onderzoekers zijn er bijgevolg toe gehouden om de onderzoeksresultaten enkel op een anonieme wijze te publiceren.
24. De onderzoekers mogen de door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ter beschikking gestelde persoonsgegevens bijhouden tot 31 december 2029. Na deze datum dienen zij de gepseudonimiseerde persoonsgegevens te vernietigen, behalve indien zij vooraf van het informatieveiligheidscomité de toestemming krijgen om ze ook na deze datum verder bij te houden.
25. De onderzoekers houden bij de verwerking van de persoonsgegevens rekening met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.
26. Het informatieveiligheidscomité heeft de onderzoekers gevraagd of zij hun onderzoek niet kunnen verwezenlijken door eerst de criteria die bepalend zijn voor het recht op een voordeel te selecteren, die vervolgens toe te passen in het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming en ten slotte het bekomen aantal potentieel gerechtigden per doelgroep te vergelijken met het aantal personen die daadwerkelijk het voordeel ontvangen. De onderzoekers hebben dienaangaande laten weten dat het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming niet alle variabelen bevat die nodig zijn om de groep van potentieel gerechtigden te identificeren (zoals werkbereidheid en niet-geregistreerde inkomens). Ze benadrukken dat het juist één van de onderzoeksdoelstellingen is om te weten te komen hoe de groep van gerechtigden verandert indien er voor het vaststellen van het recht op een voordeel uitsluitend gebruik zou worden gemaakt van persoonsgegevens die reeds in een administratieve bron beschikbaar zijn (een mogelijke manier om non-take-up sterk te verminderen). Het is volgens hen niet mogelijk om enkel op basis van administratieve persoonsgegevens te achterhalen wie wel/geen recht heeft op de onderzochte voordelen. Bijkomende informatie, die enkel via een survey kan worden ingezameld, is voor hen dus cruciaal. Anderzijds blijkt het niet mogelijk om op een betrouwbare manier de non-take-up

te meten door enkel gebruik te maken van surveypersoonsgegevens. De benodigde variabelen blijken immers te talrijk en te complex.

27. Voorts heeft het informatieveiligheidscomité de onderzoekers gevraagd waarom zij voor de survey geen beroep kunnen doen op organisaties die vertrouwd zijn met de problematiek van armoede en vierde wereld en de betrokkenen persoonlijk kennen en kunnen begeleiden. Dienaangaande lieten zij weten dat het onmogelijk is om met voormelde organisaties te werken omdat zij vrij specifieke groepen uit de bevolking met een laag inkomen bereiken. De kans zou zelfs reëel zijn dat erg kwetsbare groepen die hun rechten niet uitputten net ook degenen zijn die hun weg naar die organisaties niet vinden. Daarnaast beschouwen niet noodzakelijk alle personen met een laag inkomen die hun rechten niet volledig gebruiken zichzelf als arm (zoals gepensioneerden met een laag pensioen die eventueel recht op de inkomensgarantie voor ouderen hebben) en worden zij dus niet noodzakelijk aangesproken door de genoemde organisaties.
28. Ten slotte heeft het informatieveiligheidscomité geïnformeerd naar de mogelijkheid om voor de survey een beroep te doen op het principe van “opting-in” (personen moeten uitdrukkelijk hun akkoord geven om mee te werken) in plaats van op het principe van “opting-out” (personen moeten uitdrukkelijk weigeren om mee te werken). De onderzoekers hebben blijkbaar bij een vorig project vastgesteld dat de procedure van opting-in leidde tot een responsgraad van minder dan vijf procent, waardoor de antwoorden onbruikbaar waren om wetenschappelijk verantwoorde uitspraken te doen wegens een erg grote kans op vertekening van de resultaten. Bovendien moeten ze in het project TAKE FOCUSED een groep bereiken die erg veel moeite heeft met administratieve procedures (zoals het reageren op een brief) waardoor de responsgraad nog lager ligt. Het is, nog steeds volgens de onderzoekers, ook te verwachten dat het niet ingaan op een uitnodiging om deel te nemen aan de survey enkel via een brief sterk gecorreleerd is met het fenomeen dat ze willen onderzoeken, het niet aanvragen van uitkeringen. Dit zou niet alleen leiden tot een erg lage responsgraad maar ook tot een erg grote non-response bias, waardoor de resultaten van de bevraging onbruikbaar worden om gedegen wetenschappelijk onderzoek te verrichten en op een wetenschappelijk verantwoorde manier beleidsaanbevelingen te formuleren. De onderzoekers verklaren tevens dat zij heel wat mechanismen voorzien om de vrijheid van deelname en de privacy van de respondenten te garanderen, in overeenstemming met het vademecum voor de onderzoeker.

Om deze redenen besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de hoger beschreven mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de onderzoekers van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid, de Universiteit Antwerpen (Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck) en de Université de Liège (Centre de Recherche en Économie Publique et de la Population), uitsluitend voor het meten, begrijpen en verminderen van de niet-opname van sociale rechten onder de Belgische bevolking met een laag inkomen in het kader van het project TAKE FOCUSED en onder voorbehoud van de beslissing van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité over de mededeling van de persoonsgegevens van de federale overheidsdienst Financiën, is toegestaan mits er wordt voldaan aan de in deze beraadslaging vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming.

Hetzelfde geldt voor de hoger beschreven mededeling van niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de surveyteams van de Universiteit Antwerpen (Centrum voor Longitudinaal en Levensloop Onderzoek) en de Université de Liège (Panel Démographie Familiale).

Bart VIAENE

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).